

ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ GILLETTE

(όπως το βλέπουν όσοι περιμένουν)

«Μια κλινική θεραπεύει τους ασθενείς. Μια κοινότητα φροντίδας στηρίζει τους ανθρώπους».

I. Οι ασθενείς

Όταν ένας ασθενής μπαίνει για πρώτη φορά σε μια δομή αποκατάστασης, σπάνια είναι εκείνος που διάλεξε αυτή τη στιγμή. Συχνά φτάνει συνοδευόμενος από κάποιον που πήρε την πιο δύσκολη απόφαση απ' όλες: να συνεχίσει να πιστεύει ότι υπάρχει ακόμα δρόμος.

Όποιος ζει δίπλα του κουβαλά μέσα του, πάντα, την ίδια ερώτηση. Πότε θα τελειώσει αυτή η δοκιμασία; Και αμέσως μετά έρχεται μια άλλη, πεισματάρα και σιωπηλή:

Γιατί αυτός; Γιατί εμείς;

Σε αυτούς τους τόπους, όμως, ασθενείς δεν είναι μόνο όσοι κουβαλούν μια διάγνωση. Αυτή ανήκει στην ιατρική, στις ταξινομήσεις, στα πρωτόκολλα.

Η πραγματικότητα είναι διαφορετική.

Ασθενείς είναι κι εκείνοι που περιμένουν, που συνοδεύουν, που στηρίζουν. Ασθενείς είναι όσοι ζουν κάθε μέρα δίπλα στον πόνο και μοιράζονται φόβους, θυσίες, ελπίδες και κούραση που κανένας ιατρικός φάκελος δεν θα καταγράψει ποτέ.

Μπαίνοντας σε μια δομή αποκατάστασης, συναντάς άλλους ανθρώπους, άλλες ιστορίες, άλλα πεπρωμένα σε αναμονή. Κι ενώ αυτός που νοσηλεύεται είναι συχνά απορροφημένος από τη δική του καθημερινή μάχη, αυτός που συνοδεύει παρατηρεί, συγκρίνει, σκέφτεται.

Βλέπει πιο δύσκολες περιπτώσεις, πιο βαριές καταστάσεις, πιο μακριές διαδρομές.

Και, σχεδόν με ένα αίσθημα ενοχής, σκέφτεται:

«Τελικά, θα μπορούσε να είναι και χειρότερα».

Όμως κάθε άνθρωπος που φτάνει φέρνει μια διαφορετική ιστορία και κρατά μέσα του, βαθιά, την ίδια ερώτηση, καθρεφτισμένη και πλασμένη από την αβεβαιότητα:

Τι θα είναι δυνατό αύριο;

Στις στιγμές της αναμονής και της παραμονής, οι κουβέντες αλλάζουν φύση. Οι άνθρωποι μιλούν όλο και λιγότερο για την αρρώστια και όλο και περισσότερο για τη ζωή.

Λένε ποιοι ήταν πριν.

Θυμούνται πώς άρχισαν όλα.

Μοιράζονται τις μικρές νίκες που στους άλλους μπορεί να φαίνονται ασήμαντες, αλλά για κάποιον είναι ένα τεράστιο ορόσημο.

Μιλούν για την αόρατη πρόοδο, για τις απογοητεύσεις που ζουν πλάι στην επιμονή, για την ελπίδα που συνεχίζει να ζει μέσα στην αναμονή.

Πάνω απ' όλα, μιλούν για εκείνους που μένουν κοντά.

Για το πόσες θυσίες κάνουν όσοι συνεχίζουν κάθε μέρα να απλώνουν ένα χέρι.

Και συχνά αναδύεται μια σκέψη που κανείς δεν είχε προβλέψει:

«Αποδέχομαι αυτό που έγινα. Δεν είναι αυτό που με βαραίνει. Αυτό που με βαραίνει είναι το βάρος που βάζω τους άλλους να κουβαλούν».

Είναι ένα καθημερινό θάρρος.

Ένα σιωπηλό θάρρος.

Ένας τόπος όπου δεν έχεις την πολυτέλεια να τα παρατήσεις, όπου κάθε βήμα απαιτεί θέληση, όπου ακόμα και η θλίψη κρύβεται για να προστατέψει όσους μας αγαπούν.

Γιατί όσοι στέκονται δίπλα μας μάς κοιτάζουν με μια προσοχή που ίσως δεν γνωρίσαμε ποτέ πριν.

Κάθε κίνηση προσέχεται.

Κάθε βελτίωση γιορτάζεται.

Κάθε πισωγύρισμα μοιράζεται.

Εμείς είμαστε οι ασθενείς.

Εκείνοι που ψάχνουν έναν δρόμο επιστροφής.

Για κάποιους, ένα βήμα είναι κάτι συνηθισμένο.

Για άλλους, είναι μια νίκη.

Κι όμως, η ελπίδα συνεχίζει να στέκεται εκεί, πεισματάρη, ακόμα κι όταν όλα μοιάζουν να λένε το αντίθετο.

Παρατηρώντας τις ιστορίες των άλλων μαθαίνουμε να αναγνωρίζουμε την αξία όσων έχουμε ακόμα.

Κι όποιος περνά αληθινά μέσα από τον πόνο καταλαβαίνει μια αλήθεια που συχνά ξεφεύγει από όσους ζουν στην κανονικότητα:

δεν είναι τα μεγάλα πράγματα που κρατούν τη ζωή.

Μερικές φορές αρκεί λίγο.

Μερικές φορές αρκεί σχεδόν τίποτα.

Κι αυτό το σχεδόν τίποτα μπορεί να γίνει τα πάντα.

II. Επίλογος

Ένας ασθενής είναι ένας άνθρωπος.

Μια κοινότητα πόνου είναι πολύ περισσότερα.

Κανείς δεν μπορεί να πει αληθινά: σε μένα δεν θα συμβεί ποτέ.

Η αρρώστια δεν ξέρει από εισοδήματα, δεν μετρά το κύρος, δεν κάνει κοινωνικές διακρίσεις. Έρχεται χωρίς να ζητήσει άδεια και αλλάζει τη ζωή εκείνου που συναντά και όσων ζουν δίπλα του.

Γι' αυτό θα έπρεπε να μάθουμε να κοιτάζουμε κάθε μέρα με μεγαλύτερη ευγνωμοσύνη.

Συχνά είναι οι ίδιοι οι ασθενείς που καταλαβαίνουν πιο βαθιά την αξία της ζωής, γιατί γνώρισαν την ευθραυστότητά της. Ξέρουν πόσο πολύτιμη μπορεί να είναι μια απλή χειρονομία, ένα απλωμένο χέρι, μια μικρή βελτίωση που στους άλλους φαίνεται ασήμαντη.

Και ίσως γι' αυτό κανείς δεν θα έπρεπε να νιώθει ότι έχει το δικαίωμα να κρίνει.

Ποτέ δεν ξέρουμε ποια μάχη δίνει ο άνθρωπος που έχουμε μπροστά μας.

Ποτέ δεν ξέρουμε τι κρύβεται πίσω από μια κλειστή πόρτα, πίσω από μια σιωπή, πίσω από μια κούραση που δεν λέγεται ποτέ.

Ο πόνος διδάσκει ότι η ζωή δεν φτιάχνεται μόνο από όσα κατέχουμε, αλλά από όσα καταφέρνουμε να κρατήσουμε όταν μας παίρνουν πολλά.

Και τότε ανακαλύπτουμε μια απλή αλήθεια.

Για κάποιους, ένα βήμα είναι κάτι συνηθισμένο.

Για άλλους, είναι μια νίκη.

Και κάθε νίκη αξίζει σεβασμό.

III. Σελίδα του συγγραφέα

Αυτό το έργο δεν παραγγέλθηκε.

Δεν πουλήθηκε.

Δεν φτιάχτηκε για εμπορικούς σκοπούς.

Γράφτηκε για να καταθέσει μαρτυρία για την αξία της αποκατάστασης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της σχέσης ανάμεσα στους ανθρώπους.

Η μόνη αμοιβή που ζητείται είναι ένα συμβολικό δολάριο — όχι ως πληρωμή για το έργο, αλλά ως μαρτυρία μιας κοινής δέσμευσης σε μια κουλτούρα φροντίδας, ελπίδας και ευθύνης.

Ferdinando